

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה בפנימייה

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולנפגעי פעולות האיבה, המכונה לעיתים בקיצור גם "יום הזיכרון" הוא יום אבל לאומי במדינת ישראל להנצחת זכרם של חללי מערכות ישראל ופעולות האיבה לאורך כל שנות היישוב החדש בארץ ישראל. מועד זה חל בתאריך ד' באייר, יום לפני יום העצמאות, באופן שנועד על פי ההשקפה הפופולרית להזכיר את מחיר הקמת המדינה ושמירת קיומה. בשנת 1998 החליטה ממשלת ישראל להוסיף ליום הזיכרון את הנצחת חללי פעולות האיבה.

העיסוק בזיכרון ובחיבור ילדי הפנימייה ליום זה מטרתו לחזק את תחושת השייכות של החניכים למדינה, לצור חיבור על ידי הקניית ידע, יצירת שיח אישי וקבוצתי, יצירת חיבור אישי דרך חיבור לסיפורי הנופלים.

כמו ביום השואה גם ביום זה ניתן להקים **חדר זיכרון או לוח קיר** שיתייחס לנושא.

כמה מילים על לוח/ עיתון קיר - עלון קיר זוהי שיטת הוראה המיישמת עקרונות של "למידה פעילה". עלון הקיר הוא כלי למסירת תכנים בדרך חזותית תוך שימוש ויישום בעקרונות למידה פעילה:

- הלומד במרכז
 - מסירת הידע על ידי מקסימום חושים
 - הפעלת כמה שיותר חלקי אישיות - יצירתיות, רגש, יכולת הבעה, תחרותיות חברתיות ועוד.
- עלוני קיר מתמצתים תכנים וכוללים בתוכם משימות ופעילויות ברמות שונות. חשוב להקפיד על רצף חזותי, בהירות בהוראות ובהירות בתוכן. עלון הקיר צריך להיות בנוי בצורה כזו שהחניך יוכל להשתמש בו לבד הבוגר יכול ללוות לכוון למקד את החניך.

מספר אפשרויות:

חדר זיכרון/ לוח קיר - כל אחת מהמתודות הללו יסייעו לכם לייצר שיח ולמידה במרחב מעוצב שבו התוכן והעיצוב מחזקים הן את האווירה והן את התוכן. חשוב לאפשר לחניכים לשהות במרחב חוויתי שמשתמש בחושים השונים ומאפשר למידה עצמית.

את חדר הזיכרון ליום זה מומלץ גם כן לחלק לכמה חלקים:

1. ציר זמן מלחמות ישראל (נספח א') - ציר הזמן מניח בצורה גרפית את המציאות של מדינת ישראל וההתמודדות עם המלחמות לאורך כל שנות קיומה. הציר בנוי מתמונות של המלחמות ציון שם המלחמה ותאריך פריצתה וכן מספר עובדות בקשר למלחמה.

ניתן לשלב ליד כל מלחמה תמונה שם וסיפור של אחד הנופלים (נספח ב') אם חס וחלילה יש לכם בפנימייה בוגרים שנפלו במערכות ישראל או/ו משפחות שכולות כדאי לבחון שילוב של הנופלים הללו וסיפוריהם כדי לחזק את חיבור האישי ולייצר משמעות.

2. קיר סרטונים ברקו+ מסך / פינת מחשבים לצפייה - בית אבי חי יצא בפרויקט שנקרא "פנים יום זיכרון". באתר תוכלו למצוא סרטי אנימציה שמנציחים סיפורים שונים של חיילים שנפלו או אזרחים שנהרגו בפעולות האיבה. בתחנה זו אפשר לייצר זמן אישי או זמן בקבוצה קטנה. אפשר לתת בחירה לבחור סרט אחד שבו רוצים לצפות ולענות על מספר שאלות:

- את מי הנציחו בסרט?
- מה הסיפור שלו?
- ערך/ תובנה שאני לוקח מהסרט מהדמות

להלן קישור לאתר ולסרטונים:

<https://www.bac.org.il/specials/project/pnym-yvm-zykrvn?language=he>

או/ו **פינת השמעת שירים** ליום הזיכרון אפשר לייצר פינות עם אוזניות.

3. פינת הדלקת נרות - אפשר שכל חניך מראש ילמד על חלל שנפל או אזרח שנרצח בפיגוע וידליק נר לנשמתו יספר כמה מילים על אותו אדם לפני הקבוצה הקטנה.

4. קיר התקווה- קיר הבעה יצירתי - יום הזיכרון מחובר ליום עצמאותה של מדינת ישראל כדי לייצר את החיבור שבחירה המדינה בין האבל לשמחה כדאי גם בחדר הזיכרון לקראת היציאה ממנו לתת הזדמנות לתקווה:

- גרפיטי של איחולים למדינת ישראל ליום הולדתה
- עץ משאלות ל מדינת ישראל
- יצירת קולאז' של כל חניכי הפנימייה שיעברו בחדר "**ארץ ישראל שלי**" לתלות דפים גדולים להניח חומרים שונים צבעים, גואש, טושים, עיתונים, בדים, דבק כל אחד מוזמן לכתוב לצור משהו שמבטא בשבילו את ארץ ישראל.

5. מילות ההמנון של מדינת ישראל (נספח ג')

ציר זמן מלחמות ישראל

מלחמת העצמאות - 29 בנובמבר 1947

החלה ב-30 בנובמבר 1947. מיד לאחר קבלת תוכנית החלוקה של האו"ם, תקפו ערביי ארץ ישראל את היישוב היהודי בארץ ישראל כדי למנוע את יישומה של התוכנית. ישראל ועבר הירדן (ממלכת ירדן של ימינו) ניצחו במלחמה ואילו ערביי ארץ ישראל, כמו גם 'צבא ההצלה', הובסו. צבאות מדינות ערב, אשר פלשו לארץ ישראל, או נטלו חלק בלחימה, ספגו ברובם מכה קשה, ובייחוד הצבא המצרי.

מבצע קדש - 29 באוקטובר 1956 מלחמת סיני

הייתה מלחמה קצרה שהתנהלה בין ישראל, בריטניה וצרפת לבין מצרים, בין 29 באוקטובר ל-5 בנובמבר 1956 (כ"ד בחשוון עד א' בכסלו תשי"ז). במהלך המלחמה כבש צה"ל את חצי האי סיני, למעט רצועה צרה לאורך תעלת סואץ, השמיד תשתיות צבאיות רבות ופגע בצבא המצרי

מלחמת ששת הימים - 5 ביולי 1967

המלחמה החלה במכה מקדימה ישראלית על
חיל האוויר המצרי, לאחר תקופת המתנה
מתוחה, שבה נעשו ניסיונות להימנע
ממלחמה. במהלך המלחמה כבשה מדינת
ישראל שטחים נרחבים בסיני, רצועת עזה,
רמת הגולן, יהודה ושומרון ומזרח ירושלים.
השטח הכולל שנכבש גדול פי שלושה
משטחה של מדינת ישראל לפני המלחמה.

מלחמת ההתשה - 3 במרץ 1969

המלחמה החלה כיוזמה מצרית להתשת ישראל תוך הפרת הסכם הפסקת האש שסיים את מלחמת ששת הימים: את השם "מלחמת ההתשה" ("חרב אל-אסתנזאף") העניק לה נשיא מצרים גמאל עבד אל נאצר, והיא הסתיימה בהתשה של שני הצדדים.

מלחמת יום הכיפורים - 6 באוקטובר 1973

פרצה ביום הכיפורים ה'תשל"ד, 6 באוקטובר 1973, בהתקפת קואליציה של צבאות מדינות ערביות כנגד ישראל, בהובלתן של סוריה ומצרים.

יזימת המלחמה על ידי מדינות ערב הפתיעה את אגף המודיעין של צה"ל, שלאחר הניצחון הגדול במלחמת ששת הימים ב-1967 לא צפה את פתיחתה, ולא את עוצמת המתקפה ומאפייני הלוחמה של צבאות ערב. עם זאת, עד סוף המלחמה הצליח צה"ל להפוך את הגלגל, להתאושש מההלם הראשוני ולנצח במלחמה.

מבצע שלום הגליל, מלחמת לבנון הראשונה - 5 ביוני 1982

מלחמת לבנון הראשונה (שמה הרשמי בתחילתה: מבצע שלום הגליל, ובראשי תיבות: מבצע של"ג) התרחשה ברובה בשטח לבנון בין ישראל לסוריה ולארגוני טרור פלסטיניים שישבו בלבנון, וביצעו פיגועים בישראל ובמדינות נוספות.

מלחמת המפרץ - 17 בינואר 1991

מלחמת המפרץ, הידועה גם כמלחמת המפרץ הראשונה, כמבצע סופת מדבר, או כאם כל המלחמות בפי מנהיג עיראק באותה תקופה, סדאם חוסיין, היא מלחמה שהתרחשה מ-2 באוגוסט 1990 ועד 28 בפברואר 1991 (מבצע סופה במדבר החל ב-17 בינואר 1991), ובמהלכה הוקמה, ברשות האומות המאוחדות, קואליציה בראשות ארצות הברית בת 34 מדינות, שמטרתה הייתה שחרור כוית הכבושה.

מבצע דין וחשבון - 25 ביולי 1993

מבצע דין וחשבון היה מבצע צבאי בגבולה הצפוני של מדינת ישראל שנערך בין 25 ביולי 1993 ו-31 ביולי 1993, אשר החל לאחר הסלמה במצב הביטחון בגבול הצפון. המבצע זכה לכינוי מלחמת שבעת הימים בלבנון

מבצע חומת מגן - 29 במרץ 2002

היה מבצע רחב היקף של צה"ל ושירות הביטחון הכללי בשטחי יהודה ושומרון, שהתרחש בעקבות הפיגוע במלון פארק בנתניה, בו נרצחו 30 אזרחים ישראלים. מטרתו העיקרית הייתה לפגוע בתשתיות הטרור הפלסטיני ולעצור את גל הפיגועים, שהתעצם במסגרת האינתיפאדה השנייה. המבצע היה נקודת המפנה באינתיפאדה השנייה, נקודה שלאחריה פחתו מאוד פיגועי הטרור, כמו גם מספר האבדות בישראל. מבצע זה היה המבצע הצבאי הגדול ביותר מאז מלחמת לבנון הראשונה. השם "חומת מגן" נבחר על ידי אלוף-משנה גל הירש, מתכנן המבצע, על פי מילות פזמון השיר "בין גבולות", של המשורר חיים חפר

מלחמת לבנון השנייה - 12 ביוני 2006

המלחמה נפתחה בתקיפה מתוכננת של חיזבאללה באזור הגבול, בתקרית שבה נחטפו שני חיילי צה"ל ונהרגו שלושה, במקביל להפגזה ארטילרית כבדה. בעקבות האירוע הגיבה ישראל בתקיפה מסיבית, ראשית מן האוויר ולאחר מכן גם בעזרת יחידות הקרקע שנלחמו נגד כוחות החיזבאללה בדרום לבנון.

מבצע עופרת יצוקה - 27 לדצמבר 2008

מבצע עופרת יצוקה היה מבצע צבאי רחב-היקף שהוביל צה"ל ברצועת עזה בין בעקבות ירי רקטות בלתי פוסק מהרצועה על אזרחים ויישובים במערב הנגב. מטרתו הייתה "לפגוע קשה בממשלת חמאס על מנת לגרום למציאות ביטחונית טובה יותר לאורך זמן סביב רצועת עזה, תוך חיזוק ההרתעה וצמצום ירי הרקטות ככל שניתן". [6] בסופו של דבר הוגדרו שלושה יעדים למבצע: הראשון — ליצור רגיעה ביטחונית שתשרוד לאורך זמן; השני — למנוע את יכולת חמאס להתחמש; והשלישי — להחזיר את החייל החטוף גלעד שליט.

מבצע עמוד ענן - 14 לנובמבר 2012

מבצע עמוד ענן היה מבצע צבאי של צה"ל ברצועת עזה, שהחל ב-14 בנובמבר 2012 והסתיים ב-21 בנובמבר 2012. המבצע החל עם חיסולו של אחמד ג'עברי, מפקדה בפועל של הזרוע הצבאית של החמאס. במהלך המבצע נערכו אלפי תקיפות על יעדים ברצועת עזה, ובמקביל נורו מרצועת עזה כ-1,500 רקטות לעבר יישובי הדרום ולראשונה בוצע ירי גם לעבר ערי המרכז בהן ראשון לציון, תל אביב וירושלים. המבצע הסתיים כעבור שבוע בהכרזה על הפסקת אש. המבצע התנהל בעיקרו על ידי חיל האוויר ובאופן מצומצם, חיל הים, חיל התותחנים ויחידות נוספות.

מבצע צוק איתן - 8 ליולי 2014

מבצע צוק איתן היה מבצע צבאי של צה"ל ברצועת עזה שהחל ב-8 ביולי 2014 (י' בתמוז ה'תשע"ד), והסתיים ב-26 באוגוסט (ל' באב ה'תשע"ד) עם הפסקת אש. המבצע הוכרז בעקבות ירי רקטי הולך וגובר מרצועת עזה לעבר אוכלוסייה אזרחית בדרום ישראל, שהחל כתגובה ל"מבצע שובו אחים" של צה"ל לאחר חטיפת שלושת הנערים הישראלים ורציחתם ב-12 ביוני.

מלחמת העצמאות

רב טוראי

נחמיה-חנה הרשור

בן שרה ויוסף

סיפור חייו

בן-הזקונים של שרה ויוסף, נולד ביום י"ז באייר תרפ"ח (7.5.1928) בירושלים. למד בתלמוד-תורה "יבנה" בירושלים ובישיבת "תפארת ישראל בחיפה. אחר-כך עבד כאורג בבית-החרושת "אתא". בשנת 1946 התגייס למשטרת היישובים העבריים, עלה לדרגת מפקד-כיתה והיה לנער חסון, שופע עליזות וחדוות-חיים מרובה. עם פרוץ מלחמת-העצמאות התנדב ושירת בחטיבת "כרמלי", והשתתף באבטחת-הדרכים בסביבות חיפה. נפל ביום ד' בניסן תש"ח (13.4.1948) בהגנת רמת יוחנן. במותו היה חיוך נסוך על פניו. הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות בכפר אתא.

רב טוראי
יוסף אלבו
בן יצחק ומתילדה

סיפור חייו

רב טוראי יוסף אלבו בן יצחק ומתילדה. נולד ביום ד' באב תרצ"ז (12.7.1937) בטוניס. למד בבית-ספר יסודי שם וגם בבית-ספר "אורט" למכונאות. עלה לארץ בשנת 1952. רציני ושקט היה לפי מזגו ונעים-הליכות. היה מוכן תמיד לעזור לזולתו ולקבל על עצמו עול-אחריות. בהיותו המבוגר בחברתו היה גם בעל-מחשבות והצטיין בלימודיו. התחנך בקיבוץ גלעד ולבסוף קיבל תעודת-גמר בבית-ספר לנערים עובדים בחברת-הנוער שם. עבד בבנאות בקיבוץ. התגייס לנח"ל יחד עם חברתו כתום הכשרתם ב"עליית-הנוער" ונשלח לקורס מ"כ משם יצא למערכת-סיני. **הצטרף לגדוד הצנחנים של אהרון דוידי ושירת כלוחם** בפלוגה של לוי חופש. ביום כ"ז במרחשוון תשי"ז (1.11.1956) נפל בקרב הקשה במעבר המתלה במערכת-סיני. הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בקרית-שאול. זכרו הועלה בחוברת טבת תשי"ז של "דפים" (ידיעות לעליית ילדים ונוער בהוצאת הסוכנות היהודית בירושלים). כן הוזכר ב"ניב הקבוצה" של חודש שבט תשי"ז

טוראי

חיים אוחנה

בן מכס וחנה

סיפור חייו

נולד ביום א' באייר תש"ה (14.4.1945) בעיר רבט אשר במרוקו. בגיל חמש בערך נתייתם מאביו, אך זה לא הפריע לו בלימודים, כי הוא סיים אותם בבית ספר של "כל ישראל חברים"; הוא למד גם בבית ספר צרפתי. בשנת 1961 עלה לארץ עם אמו ועם שאר בני המשפחה. הם התיישבו בדימונה והמשיך ללמוד במרכז הנוער שם. חיים החל לעבוד וכתחביב עסק בצילום. היה ממייסדי סניף "מכבי" במקום והשתתף בו ככדורגלן בפעילות רבה. במאי 1963 גויס לצה"ל ונתן את שירותו הסדיר. בפרוץ מלחמת ששת הימים נקרא לדגל והשתתף בה כשריונאי, וביום כ"ו באייר תשכ"ז (5.6.1967) הוא היום הראשון לקרבות, נפל בקרב שנערך באל ג'ירדי שבסיני. הניח אשה ושלושה ילדים. הובא לקבורה בבית הקברות הצבאי לשעת חירום בבארי ולאחר זמן הועבר למנוחת עולמים בבית הקברות שבדימונה. בחוברת "לזכרם" שבהוצאת עיריית דימונה הונצח שמו. ב"מכבים", בטאון הסתדרות מכבי ישראל, שהוקדש למלחמת ששת הימים, הועלה זכרו.

טוראי
יגאל שריון
בן יחיאל ויונה

סיפור חייו

נולד ביום י"ח בסיון תש"ח (25.6.1948) בתל-אביב. כאשר הגיע לגיל-הלימודים למד בבית-הספר היסודי "ירדן". בשעות-הפנאי היה אוהב לעסוק בעבודות אמנותיות שונות ומגוונות, בקרמיקה ובפסיפס; כן עשה עבודות ריתוך של פסלונים וכל מיני צורות של כדים ותמונות. לצה"ל גויס במאי 1966 והוצב לחיל-התותחנים. חבר טוב ומסור היה לאחיו-לנשק ולא שאף להתבלט. על עצמו חשב לאחרונה ותמיד הביא בחשבון את טובת הזולת תחילה. טוב-לב היה ופניו תמיד הביעו בת-שחוק. מסור היה לאמו וכשהיה בא לכמה שעות של חופשה היה "קופץ" ראשית כל לחנותה ושואל לשלומה ובמה יכול הוא לעזור לה. אך עוד הוא בשירות-חובה בא היום המר והנמהר, הוא ט' בניסן (28.3.1969), ובכביש צמח-בית-שאן ליד קיבוץ גשר מצא את מותו בשעת מילוי תפקידו. הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בקרית שאול.

טוראי

מיכאל אלקסלסי
בן יעקב ואילנה

סיפור חייו

מיכאל (מישל), בן אילנה ויעקב, נולד בשנת תשי"ג (1953), במרוקו ועלה ארצה עם משפחתו בשנת 1955. הוא למד בבית-הספר היסודי של תנועת חב"ד בעיר גנים ובבית-הספר התיכון המקצועי "מעלה", בקטמון שבירושלים, במגמה של אלקטרוניקה וחשמל. תחביבים רבים היו לו, למיכאל. הוא היה חובב ספורט ובעיקר כדורגל. הוא אהד את קבוצת בית"ר ירושלים ולא החמיץ משחק ממשחקיה. הוא אהב להאזין ליצירות מוסיקליות בסגנונות שונים, אהב לצייר, הרבה לקרוא ספרים והרבה לשחות בברכה ובים. היה למיכאל חוש הומור ולבדיחותיו השונות היה גון של חקיינות. שובב היה ואהב לעשות מעשי קונדס ותעלולים, לשמחת לבם של בני משפחתו וידידיו הרבים. הוא היה חברותי מאוד, וקל להתיידד, נוח לבריות וקשה לכעוס. רוחו הייתה טובה עליו תמיד, עיניו צוחקות ופניו מאירות. הוא היה טוב-לב, אופטימי, עליז וחייכן. הוא אהב מאוד את בני משפחתו, השפיע עליהם מתנות רבות ורחש להוריו כבוד רב.

מיכאל גויס לצה"ל בסוף מאי 1971 ושימש כטען-קשר בטנק. הוא היה אהוב על מפקדיו ושימש דוגמה לחבריו במזגו הטוב, בצייתנותו ובסבילותו הרבה. הוא השתדל שלא להדאיג את הוריו ובמכתבים שהקפיד לכתוב הביתה, לא התאונן על האימונים המפרכים ועל חיי השדה הקשים. כשפרצה מלחמת יום-הכיפורים, נשלחה יחידתו לחזית בסיני. ביום י' בתשרי תשל"ד (6.10.1973), בגזרה הצפונית, כשהשתתף בפעולת חילוץ של טנק פגוע תחת אש אויב, נפגע מרסיס של פגז ונהרג במקום. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין שבהר-הרצל בירושלים. השאיר אחריו אב, אם, ארבעה אחים וארבע אחיות. לאחר נופלו הועלה לדרגת סמל.

במכתב תנחומים למשפחה השכולה כתב מפקדו: "מיכאל היה חייל מצטיין ואהוד על חבריו ועל מפקדיו. שימש בתפקיד טען-קשר בטנק ונלחם בעוז נגד האויב".

רב טוראי
משה מלכה
בן מימון ופני

סיפור חייו

נולד ביום ב' באייר תשכ"ב (6.5.1962) במושב תירוש. הוריו עלו ממרוקו בשנת 1954 עם שני ילדים, והתיישבו במושב תירוש שבאיזור צומת ראם. במושב נולדו להם עוד 11 בנים ובנות, ומשה ביניהם. משה למד בבית-הספר היסודי שבמושב, המשיך בחטיבת-הביניים בשריגים וסיים את חוק לימודיו בבית-הספר התיכון "אבן עזר" שבמושב נוחם. כבן למשפחה מסורתית, קיים משה את מצוות כיבוד אב ואם כהלכתה. מיוזעיו הגדירו אותו כ"פרח של המשפחה והמושב". הוא היה מלא חן והומור, וידע לחלקם עם חבריו.

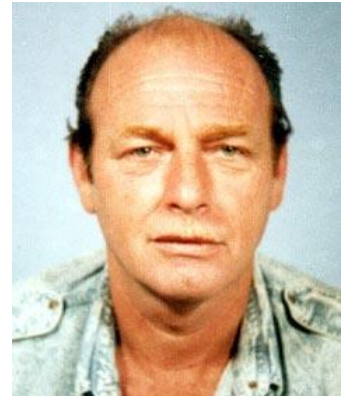
משה גויס לצה"ל בתחילת אוגוסט 1980, והתנדב לחיל-השריון. לאחר הטיروנות, הוא עבר קורסים בחיל ושובץ ביחידה לוחמת. באוזני חבריו הרבים הביע משה את שאיפתו העזה לחזור, לאחר שישתחרר משירות החובה, למושב תירוש, לעזור להוריו בפיתוח משקם ולהקים לו משק חקלאי משל עצמו. צה"ל הלך לקראתו, ואפשר לו מדי פעם לקבל חופשה מיוחדת כדי לעזור במשק הוריו.

ביום ט"ו בסיוון תשמ"ב (7.6.1982), נפל רב-טוראי משה בקרב בלבנון במלחמת שלום הגליל והובא למנוחת עולמים בבית-הקברות הצבאי שעל הר הרצל בירושלים. הוא הניח אחריו הורים, חמישה אחים ושבע אחיות.

במכתב התנחומים למשפחה השכולה, כתב שר הביטחון כי משה "אהב את שירותו בצה"ל, אהב לעזור לזולת והיה אהוב על כולם". מפקדו ציין כי "משה היה חייל טוב ומסור לחבריו, תמיד מוכן לעזור, גם כאשר זה על חשבון זמנו הפנוי, לא היה מהסס. משאלתו היחידה הייתה לקבל אפשרות לסייע למשפחתו בעבודה במשק, לעולם לא על חשבון חבר או עבודה אחרת בגדוד".

איתן גרונדלנד בן לוי ורות

סיפור חייו

נולד בישראל בכ"ח בחשוון ת"ש (10.11.1939). בנעוריו היה חניך בתנועת הנוער "בני עקיבא" ובגדנ"ע. אחרי שסיים את תיכון התעשייה הצבאית בתל אביב שירת בצבא, ואחר כך החל לעבוד כחרט בתעשייה הצבאית. ב"בני עקיבא" הכיר איתן את אביבה, ונשא אותה לאישה. לזוג נולדו שני ילדים, סמדר ורון. שאיפותיו דחפו אותו קדימה, ואיתן החליט להקדיש את לילותיו ללימודי הנדסאי בטכניון, וביום המשיך לדאוג לפרנסת המשפחה. הוא סיים את לימודיו כתלמיד מצטיין, והקים מפעל לפלסטיק. בנוסף, המשיך לשרת שירות מילואים ביחידת מודיעין לשביעות רצונם של מפקדיו ופקודיו. על שירותו המסור קיבל תעודת הצטיינות. כשהגיעה עת הפרישה מהמילואים, התנדב איתן להמשיך ולשרת באותה יחידה, על מנת להמשיך לתרום. ביום שישי, ערב שבת י"א בשבט תשנ"א (25.01.1991), ימי מלחמת המפרץ, פגע טיל סקאד שנורה מעיראק בביתו של איתן ברמת גן. הטיל השאיר אחריו תילי חורבות והרוג אחד - איתן, ההרוג היחידי מפגיעת טיל במלחמה זו. בן 51 היה במותו. הותיר אישה, בן, בת, נכדים ואחות. הובא למנוחות בבית העלמין בחולון.

המשפחה הפיקה חוברת לזכר איתן. כתבה רעייתו, אביבה: "האושר מושלם. עכשיו, כל מה שנשאר הוא ליהנות זה מזו ולהזדקן יחד. אך הגורל האכזר רצה אחרת. בליל 25/1/91, כשהלילה נושק לבוקר, לחיצת מטורף על ההדק שמה קץ לחייו של איתן. חיים של פעילות אינטנסיבית נגדעו, העץ האיתן, בעל השורשים העמוקים, נעקר משורשיו וסוחף עמו את ענפיו העבותים והמצילים ומשאיר את משפחתו חשופה לכל רוח. ביתו היפה והמטופח, חלום חייו, שעליו כל גאוותו, הופך לתלי תלים של קורות ברזל ובטון הקוברים תחתיהם עבר והווה, ובלי עבר והווה - מהו העתיד - למה?".

סמל ראשון
מוריס אברם
בן אסתר וז'אק

סיפור חייו

נולד ביום ז' באב תשל"א (29.7.1971) בכפר סבא. בן בכור, אח לגדי, עודד ואסף. מוריס גדל והתחנך בכפר סבא. למד בבית-הספר היסודי "גורדון", בחטיבת הביניים "יגאל אלון" ובבית-הספר התיכון "כצנלסון", במגמה הביולוגית. בחודש נובמבר 1989 גויס מוריס לשירות חובה בצה"ל והתנדב ליחידת "שלדג" של חיל האוויר. לאחר טירונות ארוכה ומתישה נשלח לקורס סמלים קרביים, קיבל דרגת סמל והשלים את המסלול של לוחם ביחידת הצנחנים. בהמשך, נשלח לקורס מאלפי כלבים, ובסיומו הועלה לדרגת סמל ראשון והמשיך את שירותו ביחידת הכלבנים. בתום שלוש שנים של שירות חובה בצה"ל השתחרר מוריס והחל בחייו האזרחיים. לקראת שיבוצו ביחידת מילואים, נקרא מוריס לראיון עם מג"ד היחידה בה אמור היה לשרת.

ביום ט"ו באב תשנ"ג (2.8.1993) נפל מוריס בעת מילוי תפקידו, בתאונת דרכים שאירעה בכפר סבא, עת עשה דרכו חזרה מבית השריון בתל אביב לאחר יום מילואים. מוריס הובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי בכפר סבא. בן עשרים ושתיים היה בנופלו. הותיר אחריו הורים ושלושה אחים. קצינת הקישור, שנפגשה עם מוריס במהלך הראיון ביום האחרון לחייו, אמרה לזכרו: "למוריס היתה מוטיבציה ורצינות לשירות מילואים משמעותי והוא ביקש לשבצו לפי יכולתו. מוריס הותיר רושם של חייל טוב ואדם ברמה אישית גבוהה".

סגן
אייל יואל
בן מניה ויחיאל

סיפור חייו

בן מניה ויחיאל. נולד בקיבוץ רמת רחל ביום כ"ט באב תשל"ג (27.8.1973), בן שלישי להוריו – אח צעיר לאורי ולאילן. אחריו נולדו חגי, ניר ונורית. אייל גדל בקיבוץ רמת רחל, הנמצא דרומית לירושלים. בקיבוץ אייל היה פעיל בחברת הילדים, תחילה כחניך ובהמשך כמדריך צעיר. השתתף בחוג סיירות של החברה להגנת הטבע ובמהלך השנים היה מדריך וטייל. בבית הספר התיכון בלטו כישוריו הלימודיים ואחריותו. בתיכון גבעת ברנר היה נהוג להכין עבודת גמר. בזכות רגישותו לזולת, בגרותו והבנתו הפוליטית הוא בחר להקדיש אותה לחקר הזהות של הערבים אזרחי ישראל וקרא לה "נוער ערבי ישראלי – בין לאומיות לנאמנות למדינה". בעת הכנת העבודה נסע למוסדות חינוך ערביים-ישראליים, ביקש מאנשי המקום למלא שאלונים ואחר כך ניתח אותם ברמה הגבוהה ביותר. בשנת 1992, בסיום הלימודים, קיבל על עבודה זו פרס על שם "גור אריה" לעבודות גמר מצטיינות. בתום לימודיו התיכוניים התנדב אייל לשנת שירות. אותה עשה בקן תנועת "הנוער העובד והלומד" בראשון לציון. שם הכיר את לילך אהבתו הגדולה, לימים רעייתו. אייל התגייס לצה"ל ביום 10.12.1992, למסלול בני משקים בחטיבת הנח"ל. אחרי ששירת כלוחם חי"ר, יצא לקורס קצינים ושב כקצין לחטיבה, פיקד על חיילים והצליח מאוד בתפקידו. תמיד גילה כלפי חייליו אחריות ומסירות אינסופית, הוכיח את מקצוענותו וקנה את ליבם כשידע לתת דוגמה אישית לכל מה שדרש. "מפקד כזה אי אפשר לשכוח", סיפר לבני המשפחה אחד מחייליו של אייל. בתום שירות קבע בן שנה הוא השתחרר מצה"ל בדרגת סגן, למרות הלחצים שהופעלו עליו להיות מפקד הפלוגה. לילך אהבתו, אותה הכיר אייל בקן בראשון לציון, השתחררה אף היא מצה"ל ושניהם יצאו, כפי שתכננו מראש, לטיול לגלות את מרחבי דרום אמריקה. בשובם ארצה מהטיול הגדול, החליטו למסד את הקשר ונישאו. הם עברו לגור בבאר שבע, שם לילך החלה ללמוד מדעי ההתנהגות באוניברסיטה. אייל למד לקראת הבחינה הפסיכומטרית, ומשעבר אותה נרשם גם הוא ללימודים באוניברסיטה. בזמן שהיה לו בטרם התחיל ללמוד, הוא פנה מיוזמתו למחלקת הרווחה בעיריית באר שבע, ביקש להתנדב והחל לחנוך ילד.

אייל למד הנדסה כימית בבאר שבע, באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, כשלנגד עיניו עומד קידום המודעות והפתרונות לשמירה על איכות הסביבה. אייל מצא באוניברסיטה בית. הוא עבד כעוזר מחקר ובהמשך כמתרגל, בילה ימים ולילות במעבדה, אהב את העבודה ואהב לספר על המחקרים שערך. מדי שנה זכה במלגת הצטיינות ובפרסים נוספים – ופעמיים במהלך לימודיו אף היה מצטיין הדיקאן. למרות הלימודים התובעניים, אייל מצא זמן לפעילויות נוספות, והיה פעיל במפגשי דו-קיום שהתקיימו באוניברסיטה בהשתתפות ערבים ויהודים. חייהם של אייל ולילך בבאר שבע היו מאושרים. אייל עמד לסיים את לימודי התואר הראשון בהצטיינות, ותכנן ללמוד לתואר שני במכון ויצמן ברחובות. בשירות מילואים הוצב אייל בחטיבת חי"ר 5, שם שירת בפלוגה המסייעת בגדוד. פקודיו ביחידה סיפרו שהיה קפדן, אך נוכחו לדעת שלהקפדתו על כל פרט יש ערך רב. הוא דאג להם כמו אבא והוכיח מקצוענות ומסירות כשהמוטו שלו הוא להשיבם הביתה בשלום. בעקבות גל פיגועי טרור ופיגועים במחבלים מתאבדים וחודש "מרץ השחור" בו נהרגו למעלה מ-136 ישראלים בתחילת שנת 2002, ולאחר הפיגוע בערב ליל הסדר במלון "פארק" בנתניה, הוחלט על מבצע "חומת מגן" שנערך בשטחי יהודה ושומרון אליו גויסה חטיבתו של אייל בצו שמונה ב-29.3.2002. לאחר אימון קצר יצאה החטיבה לפעילות מבצעית בג'נין, שם לחמו במשך שמונה יממות. בבוקר יום כ"ז בניסן תשס"ב (9.4.2002) נפל אייל בעת מילוי תפקידו בג'נין. בצל"ש יחידתי שהעניק אלוף פיקוד המרכז, האלוף יצחק איתן, מתואר הקרב: "במהלך לחימה במחנה הפליטים בג'נין, תוך התקדמות אחד הכוחות לעבר בית, נפתחה אש מכמה כיוונים לעבר הכוח. בקרב שהתפתח נפלו שלושה-עשר מפקדים וחיילים. חיילי הכוח שנתקל, וכוח אחר שהגיע לסייע בפעולה, נלחמו בחירוף נפש לחילוץ חבריהם שנפגעו, עד לחילוצם. למרות הנפגעים המשיכה הפלוגה להילחם, עד לכניעת מחנה הפליטים. על גילוי ערכי הדבקות במשימה, אומץ הלב, הרעות ואחוות הלוחמים, מוענק לפלוגה אות ציון לשבח מטעם אלוף פיקוד המרכז

אייל היה בן עשרים ותשע בנפלו. הובא למנוחות בחלקה הצבאית בבית העלמין בקיבוץ רמת רחל, שם גדל. הותיר אישה, הורים, ארבעה אחים ואחות.

סרן

משה הרוש

בן גלוריה ויצחק

סיפור חייו

נולד ביום י"א באייר תשל"ג (13.5.1973) באשדוד, בן רביעי לאחר שלוש בנות. משה היה ילד טוב, שקט ונוח לבריות. הוא החל ללמוד בבית-הספר היסודי הממלכתי-דתי "יהלם" והמשיך בבית הספר "שחר" בחטיבת הביניים ובישיבה התיכונית "נווה הרצוג", הסמוכה לאשדוד. בתקופה זו שיחק טניס שולחן ב"בית לזרוס", ואף השתתף במספר תחרויות. כשהגיע לגיל מצוות, החל משה להקפיד ולקיים מצוות ברצינות, שאינה מאפיינת את בני גילו. כשעלה לכיתה ט' חיפש ישיבה תיכונית ברמה גבוהה, ובחר בישיבת "אור עציון", ליד אשקלון. לאחר שנה עבר ללמוד בבית-הספר התיכון "אמי"ת" ברחובות, במגמת אלקטרוניקה.

נער עליז ושובב, תוסס, מלא שמחת חיים ומשובת נעורים. הוא לא "השקיע" בלימודיו, אך המשיך להקפיד בכל הקשור לקיום מצוות. הקפיד להתפלל במניין השכם בבוקר ורק לאחר מכן נסע ללימודיו בבית-הספר. בגיל צעיר הצטרף משה לתנועת הנוער "בני עקיבא", תחילה כחניך ולאחר מכן כמדריך. הוא יצר קשרים עם חניכיו, היה להם למדריך ולחבר. גם כאשר הסתיימה תקופת ההדרכה, המשיכו להתייעץ אתו כאשר נזקקו לעזרה טובה ושוב יצאו בהדרכתו לטיולים ברחבי הארץ.

בלטו אצל משה אהבת הארץ, אהבת התורה ואהבת האדם ואת פעילויותיו הרבות ניתב לפי ערכים אלה. הוא התהלך בארץ לאורכה ולרוחבה, שאף להגיע לכל נחל ולכל אתר, עבר קורס עזרה ראשונה והתנדב במד"א אשדוד. כאשר פרצה מלחמת המפרץ ונשמעו הצפירות, התנדב לסייע בהכנסת הקשישים לחדר האטום בבית הקשישים באשדוד. בתום לימודיו, ביקש משה להעשיר את השכלתו התורנית ולהכין עצמו לגיוס משמעותי לצה"ל ובחר ללמוד בישיבת "עלי" שבשומרון, ישיבה המשלבת בין לימודי קודש לאימונים פיסיים. בתקופת שהותו בישיבה כתב לאחותו טלי, ששהתה בארצות הברית: "כדי להשפיע, צריך לרדת אל העם, לדבר בשפתם, להתחבר אליהם ואז להשפיע ולהקרין. צריך לצאת מהחממות, מכל ההתנחלויות הסגורות ואז, כשבאים במגע עם החילוניים, אפשר להסביר להם את השקפת העולם שלנו."

שאיפתו וחלומו היו להיות קצין בחטיבת הצנחנים. בתחילת חודש אוגוסט 1992, גויס משה לשירות חובה בצה"ל, והתנדב לחטיבת הצנחנים. הוא סיים את מסלול הטירונות, המשיך באימון המתקדם, עבר קורס צניחה ונבחר לצאת לקורס חובשים. בגלל חוסר בחובשים לא נשלח משה לקורס קצינים. הוא לא ויתר על שאיפתו הגדולה וכאשר הוצע לו לצאת לקורס קצינים בסיסי הסכים, כי האמין שכך יתקרב ליעד שהציב לעצמו. בהיותו צוער, כתב עליו אחד ממפקדיו: "צוער ערכי ביותר, שאינו מתפשר על קטנה בעל גדולה." משה סיים קורס קצינים בהצטיינות וקיבל הצעה לשרת ביק"ל (יחידת קישור ללבנון). הוא פנה לרבניו ב"עלי", כדי להיוועץ עמם האם השירות בלבנון ביחידה זו הוא קרבי דיו, או שעליו לקבל תפקיד שטח. משה שירת כקצין ביק"ל, היה מסור לתפקידו ובשל יכולתו ורצינותו ביצע גם משימות שאינן בתחום סמכותו. משירותו בלבנון, כתב לאחותו: "טלי, צריך ללמוד אמונה. אני לא יודע איך הייתי מסתדר בלי אמונה... אני לא יודע איזה אידיאל מחזיק את החברים שלי כאן. אני פשוט ניזון מהאמונה. מהמחשבה על עם ישראל, ארץ ישראל ותורת ישראל."

במהלך חופשותיו הקצרות מלבנון ניצל משה כל רגע פנוי כדי לחזור לישיבה ללמוד תורה או לצאת למסע נוסף ברחבי הארץ. בשנותיו האחרונות השקיע משה בלימוד ובהרחבת הדעת בתחומים שונים ומגוונים. במשכורתו הצבאית רכש ספרים להעשרת עולמו - ספרי טיולים, מפות ושבילים וספרי קודש.

ביום י"ב בסיוון תשנ"ו (30.5.1996), נפל משה בלבנון. באותו היום התקבלה במפקדה הודעה על חיילים שנתקלו במטען. משה, שהיה בשיירה היוצאת מלבנון בדרכו הביתה, התעקש לצאת עם כוחות הסיוע ולעזור כחובש. מטען צד השיגו כשהיה בדרך לעזור לאחרים. בן עשרים ושלוש היה בנופלו. עמו נהרגו סא"ל יורם דהאן וסמ"ר יצחק שפירא. משה הובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי באשדוד. הותיר אחריו הורים, שלוש אחיות - אוסנת, רונית וטלי, ואח - יניב. לאחר מותו הועלה משה לדרגת סרן.

סרן

יהונתן נתנאל
בן עמוס ומלכה

סיפור חייו

יהונתן נולד בירושלים ביום י"ז בסיוון תשמ"ב (8.6.1982) אח בכור של משה יצחק, שרה ודוד אברהם.

יהונתן, שנקרא יוני בפי כל אוהביו, למד בירושלים. בגיל שלוש הוא החל ללמוד בתלמוד תורה "מורשה", המשיך לבית ספר יסודי "נעם" ולארבע שנות תיכון ב"ישיבה לצעירים" שליד מרכז הרב. גם בתיכון בלט יהונתן כתלמיד מוביל ועצמאי. מעבר ללימודים הוא התעניין מאוד במחשבים וכן העביר שעות בקריאת ספרים מכל סוג ובהאזנה למוזיקה. הוא גם הירבה לטייל בארץ, עם אחיו ועם חברים. בתום י"ב החליט יהונתן להמשיך ל"בני דוד" בעלי - מכינה ישיבתית קדם-צבאית בה הוא למד שלוש שנים. "שם נבנתה מתוך בירור עמוק", סיפרו הוריו של יהונתן, "קומה רוחנית וזהות אישית מבוררת ומסודרת, ומתוך כך הגיע להחלטה שהוא רוצה להתגייס לשירות כמה שיותר משמעותי." עם סיום פרק המכינה בחייו כתב יהונתן את השיר "והנה הסוף קרב":

"והנה ההתחלה מתרחקת / והנה קרבה הפרידה, ומה מתרחקת?

חלק ממני נשאר, אך מה שנשאר אותי עוזב / איכה אמצא את משפחתי, אשר אני כה אוהב? יש לנו אש יוקדת ומדיקת / ואם תחסר אתה יחסר קודש, תחסר פעימה, אך תחסר מליבך דאגה / בזכותך תישאר בוערת להבת האהבה..."

יהונתן התגייס לצה"ל ב- 31/07/2003, בהיותו כבן עשרים ואחת. הוא התנדב ליחידת מגלן, יחידה קרבית מיוחדת, סיים בהצלחה את המסלול וכסמל הוביל את צוותו להישגים מיוחדים.

לקראת תום שלוש שנות שירות החובה החליט יהונתן, להפתעת הקרובים לו, לצאת לקורס קצינים. משסיים את הקורס בהצטיינות הוא שובץ, לבקשתו, בחטיבת הצנחנים, בגדוד 202. הוא קיבל מחלקה בעייתית אך עד מהרה הפך אותה למצטיינת, וכעבור זמן קצר נבחר כקצין מצטיין חטיבתי.

יהונתן אהב מאוד לטייל בארץ ובחו"ל, וכשקיבל חופשה במעבר בין תפקידים בצבא הוא יצא לטיול בתאילנד. במהלך הטיול הוא נפצע בתאונת אופנוע, אך למרות צליעה קלה שב לתפקוד מלא. תפקידו האחרון היה סגן מפקד פלוגת החוד בגדוד, בדרגת סגן. יהונתן הוכיח את עצמו כמפקד מקצועי, שקול ואחראי, אשר מילא כל משימה שהוטלה עליו בצורה הטובה ביותר. תכונותיו הטובות, וביניהן טוב לב והיותו איש אמת בלתי מתפשר, בלטו לאורך כל שירותו: כחייל, ובעיקר כמפקד, הוא הירבה לעזור לחיילים בכל בעיותיהם, ובכל מצב האמת הייתה נר לרגליו. יהונתן מעולם לא הוציא דבר שקר מפיו, גם כששילם על כך מחיר אישי. הוא תמיד ידע ליטול אחריות על כל מעשיו, אך גם לא היסס להשמיע ביקורת כשצריך. במהלך שירותו יהונתן נשא לאישה את ציונה (לבית חורי). בני הזוג התגוררו בקדומים שבשומרון, שם נולדה בשנת 2008 הבת מעיין. בדצמבר 2008, יצא צה"ל למבצע "עופרת יצוקה" ברצועת עזה, שמטרתה לצמצם את הירי לעבר ישראל ולחזק את ההרתעה. יהונתן נפל בקרב ברצועת עזה ביום י' בטבת תשס"ט (5.1.2009) במהלך המבצע. בן עשרים ושבע בנפלו. הוא הובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי בהר הרצל, ירושלים. הותיר אישה ובת, הורים, שני אחים ואחות. אחרי נפילתו הועלה יהונתן לדרגת סרן.

זמן מה לפני נפילתו, במפגש לזכר חבר, אמר יהונתן: "הרבה פעמים בזמן האחרון יצא לי להיפגש עם המוות, וזה כל פעם מחדש מדגיש לי שהמוות בעצם לוקח את הגוף, את החומר, ומשאיר לנו את הצד האידיאלי שבאדם, את הצד הטוב, את הצד המוסרי, את הצד שדרכו אנחנו יכולים לבוא ולהתעלות ולזכך את החיים שלנו."

במלאת שנה לנפילת יהונתן הפיקה משפחתו את הסרט "שנה איתך ובלעדיך", הניתן לצפייה ברשת האינטרנט. בסרט מתוארות תחנות חייו באומר ובתמונות ומספרים עליו בני משפחה, חברים, מפקדים וחיילים שלו.

רב טוראי

יוסף נחמן-פרטוק
בן עמליה ואברהם חיים

סיפור חייו

בן עמליה ואברהם חיים. יוסף נחמן נולד בעמנואל ביום כ"א בניסן תשנ"ד (1.4.1994), אח של אלחנן, איתמר, דוד-נתן, הדסה, לאה, יעל-מרים ושרה.

ביום 30.7.2012 התגייס יוסף לצה"ל. הוא שירת בחיל השריון, כטען-קשר בטנק מרכבה.

יוסף נפל בפעילות מבצעית ביום ו' בכסלו תשע"ג (20.11.2012), במהלך מבצע "עמוד ענן" שנערך נגד החמאס ברצועת עזה. בן שמונה-עשרה שנים וחצי בנפלו. הוא הובא למנוחות בבית העלמין בגבעת שאול, ירושלים. הותיר הורים, שלושה אחים וארבע אחיות.

אחרי נפילתו הועלה יוסף לדרגת רב-טוראי.

סגן

הדר גולדין

בן לאה-חדוה ושמחה

סיפור חייו

בנם של לאה – חדוה ושמחה. הדר נולד בד' באדר תשנ"א (18 בפברואר 1991) באשחר - ישוב מעורב בדתיים וחילוניים. הדר הגיח לאוויר העולם אח צעיר, לאיילת הבכורה, - ולחמי. הדר הבכור בתאומים המתין מחוץ לבטן חמש דקות תמימות עד שיצא אחיו התאום - צור. הימים היו ימיה האחרונים של מלחמת המפרץ הראשונה, והתאומים שמחו עם המשפחה בחג הפורים כאשר המלחמה תמה.

מאז הדר, יחד עם אחיו התאום, גדלו והאירו את עולם המשפחה ואת העולם הסובב אותם. יחד כבשו את לב הגננות והמורות, יחד למדו לנגן, לצייר ולפסל, יחד הלכו לבני עקיבא והפכו מחניכים למדריכים, יחד הלכו למכינה קדם צבאית, מכינת "בני דוד" בעלי, יחד סיימו קורס קצינים, וגידלו דור חדש של חיילים.

הדר התגייס לגבעתי והתקבל לטירונות הסיירת. תקופת הטירונות חיזקה בו את היסודות שהביא משנות ההדרכה ב"בני עקיבא", ומשנות הלימוד בבית הספר המדעי-טכנולוגי בכפר בתיה. חברות אמיצה בין חברי הצוות, אהבה ועזרה לזולת כדי שהצוות שלך יהיה המעולה ביותר, המתנדב ביותר, המקצועי ביותר והשמח ביותר. שילוב מוחלט בין כל השונה לאור המטרה המשותפת. כל דבר שעשה, דאג שיעשה בצורה המקצועית ביותר ויגיע לרמה הגבוהה ביותר שרק אפשר, עם חיוך והלצה ושמחת חיים. הוא היה מצטיין צוותי בסוף הטירונות, מצטיין קורס סיור ומודיעין, מצטיין ההכנה לקורס קצינים ומצטיין בקורס קצינים בהכשרת היסוד. אחרי קורס קצינים ביקש להיות מפקד בהכשרת הטירונים של הסיירת ולהפוך אותם ללוחמים. כך הצליח להפוך צוות שלם לצוות מצטיין. ולאחר מכן הגיע למימוש שאיפתו - מפקד צוות בסיירת.

עם תום המבצע לחיפוש הנערים החטופים, הדר החליט שהגיעה העת לשמח את המשפחה והיושבים בארץ הזו, ועל כן הודיע שהוא הציע נישואין לארוסתו, עדנה. המשפחה חגגה את האירוסין, ונקבעה חתונה. הדר חזר לסיירת.

בחודש יוני 2014 התגבר ירי רקטות מרצועת עזה לישראל, ובעקבות כך יצאה ישראל למבצע "צוק איתן" נגד החמאס באזור עזה. המבצע החל ב- 8.7.2014 בהפצצות מהאוויר, ובעבור תשעה ימים החלה כניסה קרקעית של כוחות החי"ר לרצועת עזה לטפל במוקדי הירי ובמנהרות הטרור. משימות שבוצעו עד תום המבצע בסוף חודש אוגוסט 2014.

בעת ההכנות למבצע, ובשטחי כינוס ארגן את הסיירת לקרב מחד, וצייר את ההזמנה לחתונה מאידך. חימש כלי רכב וצייר פרחים ויונים.

הדר יצא לקרב ולא שב. הדר נהרג ונחטף במהלך הפסקת אש, בפעולה שנועדה לאיתור מנהרות שמטרתן חיסול הישובים בדרום.

הדר נפל בקרב במבצע "צוק איתן" ביום ה' באב תשע"ד (1.8.2014) איתו נפלו בנייה שראל וסמל ראשון ליאל גדעוני.

הדר בן 23 בנפלו. הוא הובא למנוחות בבית העלמין הצבאי בכפר סבא. הותיר אחריו הורים, אחות ושני אחים. הדר הועלה לדרגת סגן לאחר נפילתו.

הדר, בחיובו, בציוריו, כתביו, ובלבבות משפחתו, חניכיו וחייליו, הותיר את צוואתו הנושאת את דגל אהבת האדם. הדר לא הרשה לחייליו לקלל, עסק במתן עזרה לזקוקים וניסה בכל מאודו לחבר בין יושבי הארץ הזו, השונים כל כך והזהים כל כך, דתיים וחילוניים כאחד.

"יש לך שתי אפשרויות; או להתעסק עם עצמך, או לעשות משהו טוב יותר" - כך אמר הדר.

רנה שנרב

בת הרב איתן ושירה

נרצחה ב 23.8.2019 במעיין דני

סיפור חייה

רנה שנרב, בת 17 מלוד, נרצחה בפיגוע בדרכה לטיול במעיין דני באזור בנימין. רנה שנרב, תלמידת אולפנה, נהרגה בפיצוץ מטען חבלה במעיין דני, סמוך לשוב דולב בבנימין, בעת שטיילה עם אביה, איתן, ואחיה, דביר חיים, שנפצעו בפיצוץ. אחותה של רנה, תמר לבנוני, ספדה לה: "רנה יקרה שלי. זכינו להיות לידך כמעט 17 שנה. זכינו לקבל מהטוב שבך, הרגישות שבך, לראות איך את כל הזמן שואפת להתקדם, ללמוד ולהבין. זכינו ללמוד ממך איך תמיד לחפש תשובות גדולות ולא להסתפק בתשובות קטנות. החלל הוא לא רק של המשפחה. זה בור בלב האומה. את החלל הזה צריך למלא עכשיו. המלאכה מתחילה עכשיו. רנה יקרה ואהובה, תודה על השנים איתך, מקווה שנצליח יחד להשלים את המשימה שהשארנו לנו." האב איתן, דיבר בטלפון ממיטתו בבית החולים אל הנוכחים בהלוויה: "משתדלים להיות חזקים, להתחזק בתורת ישראל, בארץ ישראל. גם רנה האמינה בזה. זה כואב ואנחנו מתפללים שלא יקרה יותר, שבעזרת השם ננצח. כל העיר לוד תנציח אותה בדרך של תורה." דודה שמואל שנהב, ספדה לה: "כבר מתגעגעים לחיוך שלך, רנה, כשאת מסתכלת ואומרת: יהיה בסדר. כבר דיברו על גדולתה של המשפחה, שכולה-כולה חסד, נתינה, עם ישראל, מוותרת על עצמה בשביל ארץ ישראל, בשביל תורת ישראל ובשביל עם ישראל. אתם לא מכירים הרבה משפחות כאלה, שמוותרות על כל טוב אישי שלהם בשביל העם כולו. רנה, מבטיחים אנחנו לך, התחלת דרך. כל סיום הוא התחלה וכל התחלה היא סיום. פרצת דרך, אנחנו בעזרת השם נהיה חזקים." קדם פולק, חברתה הטובה של רנה, אמרה: "היא השקיעה מעל ומעבר בבני עקיבא למרות שלפעמים זה לא היה הכי מספק ומתגמל. היא באה שבת אחרי שבת ועשתה הכל בשביל חניכות שלה. היא הגיעה לסניף העולים, ועשתה הכי טוב שהיא יכלה. כולם רצו להיות כמוה." רנה שנרב הותירה אחריה הורים ועשרה אחים ואחיות.

התקווה

כל עוד בלבב פְּנִימָה
נֶפֶשׁ יְהוּדֵי הוֹמִיָּה
וּלְפָאֲתֵי מִזְרָח קְדִימָה
עֵין לְצִיּוֹן צוֹפִיָּה.

עוד לא אֶבְצָה תְּקוּוֹתֵינוּ
הַתְּקוּוֹה בֵּת שְׁנוֹת אֱלֹפִים
לְהִיּוֹת עִם חֶפְשִׁי בְּאַרְצֵנוּ
אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

נפתלי הרץ אימבר

